

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ ΤΟΥ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΟΥ ΜΟΛΙΕΡΟΥ

‘Ο ποιητής καὶ οἱ λατροί. ’Η ἀσθενία του κράστι. ’Η βασανιστικές διάιτες. Οἱ ὄλεθροι ἔρωτές του. ’Ο τελευταῖος του ἔρως. ’Η νεαρὰ ἡθοποίεις που γίνεται σύγχρονος του καὶ τὸν ἀπάτη. ’Ο βήρχας του Μολιέρου. ’Η τελευταῖα ἐμφάνισις του πρὸ τοῦ κοινοῦ. Στὸ στήτι του. ’Η τελευταῖας στο στήματες κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Από ένα πολὺ έδνιαιφέρον βιβλίο τὸ δόπιο ἔγραψε ὁ γιατρός του Μολέριον σχετικῶς μὲ τῇ ζωῇ καὶ τὸν θάνατον τοι, ἀποσπῶν την τὴν κάταωθι σελίδα, στην ὅποιαν γίνεται λόγος γιὰ τις τελευταῖς στιγμές του μεγάλου γάλλου κωμῳδογράφου.

* Ο Μολιέρος ήταν πολύ άσθενικής κράσεως. "Υπέφερε κάθετός από το στήνος του, λόγη μαζί πανειωμονής συμφρόσησε πού είχε πάσιει κάποτε, και ήτις αιτίας της δύοπαίς έβγαλε αίμα από το στόμα του. "Ετσι μόνον μάζι ζώνη ησηκή και θηρευ θά μπορούσε να δισφράξει τσών, την πλονιογένη τον ποικιλή γέγεα. "Ο Μολιέρος δώμα, έκ πινέσεως μπορεί ήταν άδιντον ν' ακολουθήσει τα τακτική ζωή. Έξι άλλου, είχε α' ένα άλλο πάθος, που υπέσκαπε την γέγεια των: τον έρωτα! Ή τη φιρέψη των ιδιουμγαρσίας, τον παρέσυο σε διάφορες έρωτες περιπέτειας που κάθε άλλο παραστάται σε αέρινα την γέγεια του. Μολατιάνα ο Μολιέρος άκουγε και τις συμβουλές τῶν γκρατων και υπεβάλετο σε φρακτές διάτετας. "Απέφευγε πλ. ζ. τὸ κρασί και τὰ καλά φαγητά επερέπειτο μόνον μὲ γάλα, και στὶς συναναστάσεις μιλούσι πολὺ λιγή και κοινόλον γάλα μὴ κοινούσιό το στήνος του. Λέν δεόπτεις μόνον μὲ κανέναν ξέπλαντο για ν' άν υποβληθῇ στὶς έξιδιο στεργίσεις, που ἔντούτοις τοῦ ἐπέβλαντο για ν' αποκτήσῃ ἀπολύτως και τὴν γέγεα του: Νῦ παύον δηλαδή καὶ παῖς, καὶ νά πανσή νά είνει ἔροτεύλος! ...

Ο τελευταίος ἔφορος του Μολένου, επειδή τάχυσε κατά πολὺ το τέλος του, Καθώς είναι γνωστό, σὲ ληκύτια σορατινάδιν ἐγένετο, ἐπειδή τινηρές παραμόρφως μια θεατρινούλα τού θάσου του, ληκύτια μόδιας δεκαχωτά, ἐτούτη, την ὀποίαν και ἐκάμε τὴν ἀρμοσίαν να νηματεύειν.¹ Ή νεαρός αὐτή νημοτούς, φτιάχνεται και τοπαχνίν καθώς ήταν, μπορούσε να συμβιβασθῇ μὲ τὸν σοβαροῦ λαχαντήρος και σθενικῆς κράσεος σύντομον της... Ετοι βοήθουσας και της μεγάλης δυνατοφασάς τῆς ληκύτιας ο μεγαλοφυρνής κωποφόρος τηράφος έπειδοβήτη, ἀπὸ την συνήγορη του, η ἁδια ποια ἄρχοις νά τον ἀπατᾶ σκανδαλωδέσστατα.

¹⁸ Ο τρυφερός καὶ μελαγχολικὸς Μολιέρος ὑπέφερε πολὺ ἀπὸ τὴν κατάστασι ἀντή. Καὶ ἡ ὑγεία τοι, καθώς ἦταν φυσικό, ὑπέστη νέο σοβαρό κλονισμό.

Ο αυτοχόος Μοιλέρος φανταζόμενος δινή ή
ἀδιαφορίαν της νεαρᾶς γυναικός του ἀπέ-
ναντί του ὑφείστεο σε ἔλλειψη περιποιή-
σεων τε μέρους του, ἀρχιεῖς—παραβιώνων καθε
Ιατρικήν ἀπάγονεν— νά πιλαταλισμένη
τὰ πρὸς αὐτήν δείγματα τῆς ἄγνωτης του,
καταστρέψων ἔτοι δινεπανόρθωτα τὴν υ-
γεία του.

Αποτέλεσμα δὲ πάντων αὐτῶν γάρ πολλαὶ πατεισιαὶ ήσαν κρίσεις τῆς μόσχευσίας τοῦ, ὡς ἄν ποτε συγνότερα ἀπό φόδοντος πόνους τούς στήθους καὶ νά βίηξε μέχρι ἀποτυγμοῦ. Ἐπειδὴ δέ ἐξαιτίας τῆς σκηνῆς οὐδεὶς στὰ ἔργα του, διταν τὸν επιπλέοντα στὴ σκηνὴν δὲ ἀγάνωδης βίηξας τοῦ προσπαθοῦντος νά βίηξε δυνατά καὶ ούσον τὸ δυνατόν κωμάσῃ, γάρ να νομῇ τὸ κοινὸν οὐναοκρίνεται κοινὸν νά προκαλῇ τὸν γέλωτα ...

ποιητικών των αρχαίων ήταν η γένεσις
Ο «Ερήχας τοῦ Μολιέρου» παρέμενε επίση, ἐπειδὴ πολὺ χρονικά διάστημα, ὡς μιὰ παρόδηση τῆς γαλλικῆς σκηνῆς. Οταν μὲς ἀπό τὰ παραστήματα, ἀκούγοντας ὅ βιης τοῦ μεγάλου κωμῳδοῦ, τὸ νῦν ἄρχοντα προκαταβολῶν τὰ γέλοια, γιατὶ μαρροφός ὅτι ὁ Μολιέρος θύελε, μὲ τὸν βῆκα τοῦ αὐτοῦ, νὰ προετοιμάσῃ τὴν ἀρτάταν του. Πολλοὶ δὲ ἀλλοι κωμῳδοῖ, ἐπειδὴ πολλὰ καὶ μετόπι τὸν ὑπάνταν ἀκούονται τοῦ Μολιέρου, προσπαθούσαν νατοπιμητθύνει τὸ πάσχον τῶν βῆκα του, γιὰ νὰ κάνουν τὸν κόδυνο μὲν γελάσιν. Ιτοῦ νὰ ἔχουν φαν τὸν πάσχαν.

Απελπισθείς τέλος ἀπὸ τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν ἐλαφρότητα τῆς γυναικός του, ὁ Μολιέρος, ἀπεφάσισε νὰ τὴν χωρίσῃ...

Ο χωρισμός τους δώματα ανέδει διήρκεσεν ελάχιστα. Δέκα μήνες πρό τού θανάτου του στο Μολέρος την ξανακαθίζεται κοντά του, και γάλ νά μπαί την άποκριζεται, ούτε την έφα στού φαγητού, κατάφεγγος, την δίωτα στήν δοτούν τὸν είχαν μπορέσαι οι γιατροί, και ξανάφυσεν νά τροψή και νά πίνη μαζί της διάφορα «άπηγορευμένα φαγητά...»

Αποτέλεσμα τοῦ νέου αὐτοῦ τρόπου ζωῆς του ἦταν ἡ ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεώς του. Ο ἐρεθισμός τοῦ στήθους του μεγάλωσε καὶ ἡ δυνάμεις του ἀρχισαν νὰ τὸν ἔγκαταλείπουν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τὸν ἐπεσκέφθη

δό μέγας σύγχρονός του ποιητής Μπουαλώ, ὁ δύοιος μάλις εἰδεῖ τὴν κρίσιμη κατάσταση τῆς νεαίας του, τὸν ἐγώντακος νά πανών παίζει στὸ θέατρο καὶ νά καταπονῇ ἕταν τοῦ στήθους του. Ἀλλοὶ φίλοι του, παρευρισκόμενοι στὴν σκηνὴν αὐτή, τὸν συνεργόντευσαν καὶ αὐτοῖς νά ἔγκαταλειψεῖ τὴ σκηνὴ γιὰ νά σώσῃ τὴν ζῆν του. Ὁ Λαζαρέος δῆμος, συλλογιζόμενος τοὺς φτωχοὺς συντρόφους του, ἀπήντησε :

— Καὶ τί θὰ γίνουν τόσοι φτωχοί βιοπαλαιστάι, ποὺ ἄν παύσουν ἡ παραστάσεις; Ήταν γάσσουν τὸ φυροῖ τοὺς·..

Η συγένειας αυτή γνωστάν την Φερμόπολιν 17 Εβρουαρίου 1813, την ήμερα δικριβώσαν πού έδιδετο η τετάρτη παράστασις του· Κατά φαντασίαν 'Ασθενοΐς'. Τό μόνο πού έδεχθη δ Μολιέρος την ήμερα αυτή ήταν ναρκούση η παράστασις λίγο νωρίτερα του συνιγκύουν, δηλαδή κατά τις τεσσερες.

Σιδό εργο αυτὸ δ Μολιέρος ὑπεδύνετο τὸν ρύλο τοῦ -Κατὰ φαντασίαν ἀσθενοῦς· ἀπὸ τοὺς κουραστικῶτερους δηλαδὴ τὸν Μολιερίου περιπέτεροι.

Μόλις έπιστηλ στη σκηνή ο μεγάς κομιδογυαρός, αντέτηρη ψή
δι τη κατάστασή του δέν θα τού επέτρεψεν ίσως νά παίξει μέχρι^{τη}
του τέλους της παραστάσων... Και πράγματι... Στην κομιζωντερού
σκηνή του έργου, κατέληφθη από σπασμόν. Για νά τούς απο-
κρύψῃ από το κοινόν, άρχονταν να γελάνε δυνατά, και ηστέρακια!

λέσχη από το κανόν, πάρα ότι γένονται, πάρα καὶ πετεύονται... Το πινόν, δώμας είλην ἀντιληφθή την τραγωδίας πού ὑψίστατο ὁ κωμῳδός. Ο Μολιέρος, διωδήποτε, τέλειωντας ὅπως-διώς τὸν ρόλο του και ἀποτραβήκησε τὰ παρασκήνια. Θερκλέζοντας, προώρη σε ὡς τὸ καμαρίνι τοῦ συναδέλφου του Μπαρόν στὸ πόσιον παραπλένθηκε δότι κρίνοις. Ο Μπαρόν τοῦ ἔπιασε τὰ γέρμα, τὰ δοιά ήσαν πράγματα παγωμένα. Τοῦ ἐδίστη τότε ἀμέσως τοῦ μαδίναν του γάν να τὸ φρέσον νά λεστεύῃ, τὸν ὄδηγησεν στὸ φρεσίον του και διέταξε τοὺς φρεσίες γά τὸν πάν στὸ σπίτι του, διπλωντας στὸν σινάθεστον και δίδιος.

"Οταν ἔφτασαν στὸ σπίτι τοῦ Μολιέρου, ὁ Μπαρόν γνωρίζουντας ὅτι ὁ φίλος του είχε πάντα ἔκει μᾶλλον προμήθεια ἀπὸ ζουμέ, τὸν ἐρώτησον ἃν ἦθελε νά πιῇ λίγο.

— "Όχι πρός Θεού τού ἀπήντησε σιγά
δ Μολέέρος. Το ζωμά που ἐτομάζει ή γυ-
ναίκα μου, είνε δηλητήριο γιά μένα... Πίγνυ-
μέσα τού κόχηπου τις οιδαές... Πές γά μου
φέρουν καλλίτερο λιγό γνωμή και λιγό τυρί
της Παρμεζάνας.

Τοῦ ἐφεραν δι την πόλιν, ἀλλὰ δὲν μπό-
ρεσε οὕτε καν νά τα δοκιμάσῃ.

ιέρος Παρεκάλεσε καπότων νά τὸν βάλουν στὸ κρεβάτι του. "Οταν ἔγινε κί' αύτὸν ἔστειλε καὶ ζήτησε ἀπὸ τῆ γυναικά την ἕνα ψιωτεύ-
κό ποὺ τοῦ είχεν ὑποσχεθῆ. "Έξαφνα δώμας κατελήφθη ἀπὸ δινα-
τὸ βῆχα καὶ ζήτησε νά τοῦ φέρουν φῶς. 'Ο Μαρφόν ἐπονευσε νά
φέρῃ ἔνα κερί, καὶ τότε είδε πάκις δὲ Μολέρος είχε κάμει αἰμό-
πνυστ.

— Νά πού ή κατάστασίς μου παίρνει νέο δρόμο!... είπε ο Μολιέρος χαμογελώντας. Παρατηρώντας δὲ τὸ τρομαγμένο ὑφος τοῦ συναδέλφου του, ἐπρόσθετε ἀσθενικά:

— Μήνας τρομάζεις... Έχω φτύσει όλλοτε περισσότερο αίμα... Εγκείτος σίδατοίςσα γι' χωνάκια που νά δέθην.

Ἐντούσοις, εἰδοποίησε τὴν γυναῖκα μου πως είλουν...
Ο Μαρόδης, ἀλλόρων, ἔτρεψε γά την εἰδοποίησή την γυναίκα του Μολιέρου. Ἐν τῷ μεταξύ, στὸ δωμάτιο τοῦ ἐτοιμοθάνατον, εἶχαν ἄνεβιτ δύο καλόγρης, ἡ δύοις είχαν ἔλθει στὸ Παρίσια καὶ γά τὰ κανόνιν ἔφαν γά τοὺς φτωχοὺς, καὶ τὶς δύοις ὁ μέγας κωμῳδὸς είχε λοχεῖντες σάπι του. Οι καλόγρης αὐτές, κατεβαλάν κάθε φροντίδα γά τά ἔλαφρώσουν τὴν ἀγώνια τοῦ ἐτοιμοθάνατον, ὁ δύοις ἐνοισθε ἵη ζωὴν νά τοῦ φεύγῃ μὲ τὸ ἀφθονο αἰλμα πού βήναινε ἀπὸ τὸ στήνα του.

Οι μέγιστες κωμοδιογράφοι ήταν τότε παντού, μήτε στην Ελλάδα, μήτε στην Αίγυπτο, μήτε στην Ινδία.

‘Ο Μολιέρος